

A tízlábú rákok (Decapoda) magyar vonatkozású szakirodalmának áttekintése

Udvari Zsolt

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Biológia Tudományi Doktori Iskola

Kivonat: A magyarországi halászatnak hagyományosan része a rákászat. Már első halászati törvényünk (a halászatról szóló 1888. évi XIX. törvénycikk) is számos rendelkezést tartalmaz a folyami rák (*Astacus astacus*) és a kecskerák (*Pontastacus leptodactylus*) fogásáról, e fajok tilalmi szabályairól. Magyarországon, a három őshonos tízlábú rákfaj mára már természetvédelmi védelem alatt él, ugyanakkor az idegenhonos, inváziós tízlábú rákok fajsza ma és gyakorisága az utóbbi évtizedekben ugrásszerűen megnövekedett. A jelen válogatás a hazánkban kimutatott tízlábú rákok (Decapoda rend) magyar szerzők tollából magyar nyelvű és nemzetközi kiadványokban megjelent publikációinak bibliográfiai összeírását tartalmazza.

Abstract: Crayfishing is a traditional part of Hungarian fisheries. Even our first fishing act (Article XIX of 1888 on Fishing) contains several regulations on the catching of European crayfish (*Astacus astacus*) and narrow-clawed crayfish (*Pontastacus leptodactylus*), as well as the prohibition rules for these species. In Hungary, the three native species of decapods are now protected by nature conservation, but at the same time, the number and frequency of non-native, invasive decapod crustacean species has increased dramatically in recent decades. This review contains a bibliographic summary of the publications of decapod crustaceans (Order Decapoda) detected in Hungary by Hungarian authors in Hungarian and international publications.

Válogatott bibliográfia:

- Amerikai rákok a Dunában! 1988. *Élet és Tudomány* 43(6): 187.
- Édesvízi ráktenyésztés az Egyesült Államokban. 1983. *Halászat* 76(1): 14–15.
- Fogas-, süllő- és ráktenyésztés. 1908. *Zoologiai Lapok* 10(11): 119–120.
- A folyami rákok (Potamobiidae) hazai tenyésztéséről. 1994. *Akvárium* 8/9: 24–26.
- Humánus módszer az étkezésre szánt rákok megöléséhez. 1977. *Természet Világa* 108(7): 292.
- Jelzőrák. *Az Élet és Tudomány melléklete* 15: 128.
- Mikor még Csíkbán rákásztunk. (Kép a régi jó idők-ből.) *Halászat* 14(2): 14–16.
- A rák és annak tenyésztése. 1898. *Ismerteti az Országos Halászati Felügyelőség. Pátria*, Budapest, 14 p.
- Rákfajok megkülönböztetése. 1899. *Halászat* 1(1): 3–4.
- A rák közgazdasági jelentősége. 1916. *Halászat* 17(3): 24–25.
- A rákok pestise. 1908. *Halászat* 10(3): 18–21.
- A rákok táplálkozása és kannibalizmusa. 1914. *Halászat* 15(22): 239–241.
- A rákról. 1906. *Halászat* 8(3): 17–18.
- A rákról. 1916. *Halászat* 17(4): 35–36.
- A ráktenyésztés érdekében. 1904. *Állategészség* 8(5): 133.
- A ráktenyésztésről. 1903. *Halászat* 5(6): 47–48.
- Ráktenyésztés veszélyéről – a halászati rend. 1899. *Zoologiai Lapok* 1(1): 110.
- A szakszerű ráktelepítésről. 1937. *Halászat* 38(19–20): 76–78.
- Amir A. A., Rónyai A. (1987): Az óriási édesvízi garnélarák (*Macrobrachium rosenbergii*) magyarországi tenyésztésének lehetőségei. *Halászat* 80(1): 18–19.
- Bartsch S. (1878): Az *Astacus leptodactylus* Esch. táplálkozási és emésztési szervei: anatómiai tanulmány. *Klny. a Természettudományi Füzetekből*, Budapest, 8 p., 2 t.
- Bartsch S. (1878): Az *Astacus leptodactylus*, Esch. ivarszervei. Anatómiai tanulmány. *Természettudományi Füzetek* 2(2–3): 137–141.
- Bányai Zs., Weiperth A. (2018): A folyami géb (*Neogobius fluviatilis*), a feketeszájú géb (*Neogobius melanostomus*) és a cifrarák (*Faxonius limosus*) terjedése az Ipolyban. *Halászat* 111(3): 90.
- Behyna M. (1936): Rák az akváriumban. *Klny. a Természettudományi Közlönyből*, Budapest, 3 p.
- Berényi D. A., Fekete G., Kópor I., Kuznyák B. M., Szabó G., Lehoczky I., Weiperth A. (2024): Amurgéb (*Perccottus glenii*) és márványrák (*Procambarus virginialis*) a Rákospatak vízrendszerében. *Halászat* 117(2): 17.
- Birkenheuer V. (1992): A kövirák megfigyelése az Apátkúti-patakban. *Természet Világa* 123(11): 45–46.
- Bláha M., Patoka J., Policar T., Śliwińska K., Alekhovich A., Berezina N., Petrescu A.-M., Mumladze L., Weiperth A., Jelic M., Kozák P., Maguire I. (2023): Phylogeographic patterns of genetic diversity in *Pontastacus leptodactylus* (Decapoda: Astacidae): is the hypothesis of the taxonomically rich genus *Pontastacus* true? *Zoological Journal of the Linnean Society* 20: 1–16.
- Bláha M., Weiperth A., Patoka J., Szajbert B., Balogh E. R., Staszny Á., Ferincz Á., Lente V., Maciaszek R.,

- Kouba A. (2022): The pet trade as a source of non-native decapods: the case of crayfish and shrimps in a thermal waterbody in Hungary. *Environmental Monitoring and Assessment* 194, Article number: 795.
28. Bódi E. (1999): A halászat, rákászat, békászás és a csíkászat gömőri emlékei táplálkozási szokások tükrében. In: Ujváry Zoltán (ed.): Ünnepi kötet Szabó László tiszteletére. Ethnica, Debrecen, 243-249.
29. Bódis E., Borza P., Potyó I., Weiperth A., Puky M., Guti G. (2012): Invasive mollusc, macrocrustacea, **fish** and reptile species along the Hungarian Danube section and some connected waters. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 58 (Supplement 1): 29–45.
30. Boros G., Czeglédi I., Erős T., Preiszner B. (2020): Scavenger-driven fish carcass decomposition and phosphorus recycling: Laboratory experiments with freshwater fish and crayfish. *Freshwater Biology* 65(10): 1740–1751.
31. Borza P., Puky M. (2012): A felszíni vizekben élő magasabbrendű rákok (Crustacea: Malacostraca) aktuális magyarországi helyzete: gyorsuló invázió, sérülékeny és veszélyeztetett őshonos fajok. *Acta Biologica Debrecina. Supplementum Oecologica Hungarica* 28: 33–46.
32. Botta-Dukát Zs. (szerk.) (2016): Inváziós fajok terjedési útvonalainak átfogó elemzése és hazai értékelése. Kutatási zárójelentés. MTA ÖK Ökológiai Botanikai Intézet, Vácrátót.
33. Csányi B., Weiperth A., Zorić K., Bammer V., Borza P., Trichkova T., Weigand A., Cardoso, A. C., Očadlik M., Bubíková K., Stanković I., Todorov M., Botev I., Kenderov M., Hubenov Z., Paunović M. (2021): Invasive and alien species. In: Liška I., Wagner F., Sengl M., Deutsch K., Slobodník J., Paunović M. (eds.): Joint Danube Survey 4. Scientific Report: A Shared Analysis of the Danube River. International Commission for the Protection of the Danube River, Vienna, 93-106. p.
34. Csengeri, I. (ed.) (2000): Fish and crustacean nutrition methodology and research for semi-intensive pond-based farming systems (Halak és rákok takarmányozásának módszertana és fél-intenzív halastavi rendszerek kutatása): Proceedings of EIFAC Workshop, 3-5 April 1996 *Fisheries Development Vol. 23 – Halászatfejlesztés* 23. HAKI, Szarvas, 211 p.
35. Cser B. (2014): Adatok Simontornya magasabbrendű rák (Malacostraca) faunájának ismeretéhez. Simontornya ízeltlábúi. In memoriam Pillich Ferenc. Magyar Biodiverzitás-Kutató Társaság, 42–43. p.
36. Csipkés R., Szepesi Zs. (2023): A folyami géb (*Neogobius fluviatilis*) és a cifrarák (*Faxonius limosus*) megjelenése a Felső-Zagyván. *Halászat* 116(2): 14.
37. Dobrai L. (1990): A ráktenyésztés gazdasági lehetőségei Magyarország vizeiben. *Halászat* 83(1): 13–14.
38. Dudich E. (1947): Die höheren Krebse (Malacostraca) der Mittel-Donau. *Fragmenta Faunistica Hungarica* 10(1): 125–132.
39. Dudich E. (1926): Érdekesebb rákászati irodalom. *Állattani Közlemények* 23(1-2): 102.
40. Dudich E. (1941): Nachträge und Berichtigungen zum Crustaceen-Teil des ungarischen Faunenkaloges. *Fragmenta Faunistica Hungarica* 4(1): 30–33.
41. Endes M. (1989): Kövi rák (*Astacus torrentium*) a Dunában. *Calandrella* 3(2): 71.
42. Endes M. (1995): „Pf. 47.” (Kövi rák adatok). *Élet és Tudomány* 50(37): 1177.
43. Endes M., Szabó S. (2003): A Rakaca-patakvidék rákfaunájáról. *Calandrella* 12: 100.
44. Endresz I. (1981): Mesterséges ráktenyésztés Franciaországban. *Halászat* 74(6): 189.
45. Entz G., ifj. (1908): A magyarországi folyami rák. *Természettudományi Közlöny* 40: 58.
46. Entz G., ifj. (1909): A magyarországi folyami rákokról (Első közlemény). *Állattani Közlemények* 8: 37–52.
47. Entz G., ifj. (1909): A magyarországi folyami rákokról (Második közlemény). *Állattani Közlemények* 8: 97–110.
48. Entz G., ifj. (1909): A magyarországi folyami rákokról (Harmadik közlemény). *Állattani Közlemények* 8: 149–163.
49. Entz G. (1912): Über die Flußkrebse Ungarns. *Mathematischen Naturwissenschaftlichen Berichte aus Ungarn* 30: 67–125.
50. Erdélyi L. (1963): Histologische, histochemische und neurohistologische Untersuchungen am Herzen des *Astacus astacus* L. Klny. *Acta Biologica*, Szeged, 61–68.
51. Erzsébet (1894): Hal- és vadfélék készítése. Eddig sehol sem tárgyalt elkészítés módja mindennemű halak, vadak, hazai és tengeri rákoknak. Ungvár, Lévai Mór Könyvkereskedése, 99 p.
52. Farkas B. (1906): Adatok a folyami rák tápcsövi mirigyének ismeretéhez. Közlemény a Kolozsvári Tudományegyetem állattani intézetéből. Múzeumi füzetek, Erdélyi Múzeum-Egyesület, I. kötet, 1906. 1. és 2. füzet, Kolozsvár, 28–49. p.
53. Farkas T. (1958): Néhány édesvízi rák karotinoidtartalmáról. Klny. a *Magyar Tudományos Akadémia Tihanyi Biológiai Kutatóintézetének évkönyvéből*. Tihany, p. 187–195.
54. Farkas T. (1958): Összehasonlító vizsgálatok alacsonyabb és magasabbrendű rákok kémiai összetételében. Klny. a *Magyar Tudományos Akadémia Tihanyi Biológiai Kutatóintézetének évkönyvéből*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 179–186.
55. Farkas T. (1958): Vizsgálatok néhány, a hazai vizek anyagforgalmában fontosabb szerepet játszó rák zsírsav-garnitúráján: előzetes közlemény. Klny. a *Magyar Tudományos Akadémia Tihanyi Biológiai Kutatóintézetének évkönyvéből*, Akad. Kiadó, p. 197–208.
56. Ferincz Á., Kováts N., Benkő-Kiss Á., Paulovits G. (2014): New record of the spiny-cheek crayfish, *Orconectes*

- limosus* (Rafinesque, 1817) in the catchment of Lake Balaton (Hungary). *BioInvasions Records* 3(1): 35–38.
57. Fischer F. (1928): A rák. *Halászat* 29: 19-20, 32-34, 39-42, 47-50, 55-56.
58. Fitala C. (2009): Cifrák a felsőtárkányi tavakban. Bükk Nemzeti Park, *Zöld Horizont* 4(3): 8.
59. Forró L. (é.n.): A természeti állapot felmérése időszakos kisvizekben a rákfauna fajösszetétele és genetikai szerkezete alapján. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 21 p.
60. Forró L. (1997): Rákok – Crustacea. In: Forró L. (ed.): Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer V. Rákok, szitakötők és egyenesszárnyúak. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 15–32. p.
61. Forró L. (ed.) (1997): Rákok, szitakötők és egyenesszárnyúak. Mondat, Budapest, 81 p.
62. Gál B., Gábris V., Csányi B., Cser B., Danyik T., Farkas A., Farkas J., R. Gebauer, Répás E., Szajbert B., A. Kouba, J. Patoka, L. Pârvulescu, Weiperth A. (2018): A vörös mocsárrák *Procambarus clarkii* (Girard, 1852) jelenlegi elterjedése és hatása a Duna egyes magyarországi befolyóinak halfaunájára. *Pisces Hungarici* 12: 71–76.
63. Gál B., Kuříková P., Bláha M., Kouba A., Patoka J., Danyik T., Farkas A., Farkas J., Weiperth A. (2018): Distribution of Decapoda in Hungary and the impacts of the invasive red swamp crayfish (*Procambarus clarkii*, Girard 1852) to the native ecosystem. 5th European Congress of Conservation Biology - ECCB 2018, 12-15. 06. 2018., University of Jyväskylä, Finland. <https://peerageofscience.org/conference/eccb2018/107373/>
64. Gáldean, N., Staicu, G., Bacalu, P. (1997): The assessment of lotic ecosystems from the hydrographical unity Criş/Körös river system, according to the benthic associations. In: The Criş/Körös rivers' valleys : a study of the geography, hydrobiology and ecology of the river system and its environment 2. pp. 243–261.
65. Garády Gauss V. (1911): A norvég rák vagy scampi (*Nephrops novergicus*) és halászata különös tekintettel tengeri halászati érdekeinkre. M. Kir. Áll. Tengeri Biológiai Állomás, Fiume, Budapest, 53 p., 2 t.
66. Gebhardt A. (1967): A Mecsek hegység állatvilága. Ízeltlábúak – Rákok – Soklábúak. A *Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 1966. Pécs, 7–15.
67. Gelei J. (1929): Eszik-e a balatoni kőszüllő (*Lucioperca volgensis* Pall.) kecskerákot? *Halászat* 30(17-18): 98–99.
68. Guo W., Weiperth A., Md Shakhawate H., Kubec J., Grabicová K., Ložek F., Veselý L., Bláha M., Buřič M., Kouba A., Velíšek J. (2021): The effects of the herbicides terbuthylazine and metazachlor at environmental concentration on the burrowing behaviour of red swamp crayfish. *Chemosphere* 270 Paper: 128656, 4 p.
69. Györe K., Józsa V., Gál D. (2013): A magyar és román határon átnyúló Maros és Körös folyókban élő rák populációk elterjedése. *Halászat* 106(1): 24–28.
70. Györe K., Józsa V., Gál D. (2013): Rákvarsák alkalmazásának lehetősége a vízfolyások partszegélyi hal-közösségének mintázására. *Pisces Hungarici* 7: 27–36.
71. Györe K., Józsa V., Gál D. (2013): The distribution of crayfish (Decapoda: Astacidae, Cambaridae) population in Cris and Mures rivers crossing the Romanian-Hungarian border. *Aquaculture, Aquarium, Conservation & Legislation International Journal of the Bioflux Society, AACL BIOFLUX* 6(1): 18–26.
72. H. Bathó E. (1991): Rákfogás Jászdózsán. In: T. Bereczki I., Szabó L. (ed.): Gyűjtőúton : Néprajzi írások Gunda Béla tiszteletére, Szolnok, p. 37–40.
73. Hallósy F. (1935): A pestisszerű rákpusztulások okairól. *Halászat* 36(23-24): 99–101.
74. Hallósy F. (1937): A szakszerű ráktelepítésről. Klny. a „*Halászat*” című szaklapból, Budapest, váci kir. orsz. fegyintézet könyvnyomdája, 8 p.
75. Haraszthy L. (szerk.) (2022): Özönállatfajok Magyarországon. *ROSALIA kézikönyvek* 5. Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest, 463 pp.
76. Haraszthy L. (ed.) (2022): Invasive Animal Species in Hungary. *ROSALIA Handbooks* 5. Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest, 463 pp.
77. Harka Á. (2019): Folyami rák (*Astacus astacus*) a borsényi Morgó-patakban. *Halászat* 112(4): 108.
78. Harsányi T., Rogovszky Z. (1996): Fogadj örökbe egy patakot! 4: Rákfelmérés. Kutatástervezés és adatfeldolgozás. Fiatalok Természetismereti Klubja and Göncöl Alapítvány, Budapest, Vác, 108 p.
79. Hegedűs R. (2007): A hazai folyami rákok elterjedése. *Halászat* 100(2): 88–97.
80. Hegedűs R., Rónyai A. (2005): A ráktenyésztés – a hazai akvakultúra kihasználatlan tartaléka. Áttekintés. *Halászat* 98(3): 123–128.
81. Herodek S., Farkas T. (1959): Évszakos változások az *Astacus leptodactylus* Esch. zsírsavösszetételében. Klny. a *Biológiai Közleményekből*, Akad. Kiadó, Budapest, 53–59.
82. Horvai V., Czirok A., Gyulavári H., Mauchart P. (2010): Adatok a Karasica vízgújútjének tízlábú rák-faunájához (Crustacea: Decapoda). *Acta Biologica Debrecina, Supplementum Oecologica Hungarica* 21: 91–97.
83. Illés P. (2002): A jeltörák (*Pacifastacus leniusculus*) előfordulása Magyarországon. *Cinege* 7: 39–41.
84. Illés P. (2004): A kövi rák (*Austropotamobius torrentium*) előfordulása a Kőszegi-hegységben. *Cinege* 9: 44–46.
85. Illés P. (2008): A kövi rák (*Austropotamobius torrentium*) újabb előfordulása a Kőszegi-hegységben. *Cinege* 13: 41–42.
86. Illés P. (2002): Az ötödik tízlábú : A jeltörák Magyarországon. *Élet és Tudomány* 57(6): 184–185.
87. Illés P. (2013): Folyami rák (*Astacus astacus*) az Ablánc-patakban. *Cinege* 18: 51–52.

88. Jablonowsky J. (1915): Kártékony rák. *Halászat* 16(10): 98.
89. Jaczó I. (1943): Adatok a kecskerák (*Astacus leptodactylus* Eschh.) postembrionális fejlődéséhez. *Állattani Közlemények* 40(3-4): 194-197.
90. Józsa V. (ed.) (2013): Két ország, egy cél, közös siker! „A magyar és román határon átnyúló Maros és Körös folyókban élő rák populációk alkalmazkodó-képességének vizsgálata”. HURO 1001/311/1.3.1 Rivercrayfish, Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013, Halászati és Öntözési Kutatóintézet, Szarvas, 16 p.
91. Józsa V., Györe K., Harsányi D., Agócs P. (2015): Újabb adatok az amurgéb (*Perccottus glenii*), a folyami géb (*Neogobius fluviatilis*) és a cifrarák (*Orconectes limosus*) magyarországi előfordulásáról. *Halászat-Tudomány* 1(1): 3-7.
92. Juhász E. (1985): Rákos-e a Rákos? - Pusztuló törtenelmi patak. *Búvár* 40(12): 545-547.
93. Juhász P., Kovács K., Szabó T., Csipkés R., Kiss B., Müller Z. (2006): Faunistical results of the Malacostraca investigations carried out in the frames of the ecological survey of the surface waters of Hungary (ECOSURV) in 2005. *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* 30: 319-323.
94. Károli J. (1877): A karsú ollós rák ágas ollóval (*Astacus leptodactylus* Esch.). *Természetrajzi Füzetek* 1(1): 28-29.
95. Keller O. (1915): Folyami rákjaink szervezete, életmódja és tenyésztése. *A Természet* 11(8): 85-89.
96. Kiss Dala L. (1992): Előzetes adatok a jelzőrák (*Pacifastacus leniusculus* Dana) növekedéséről Magyarországon. XVI. Halászati Tudományos Tanácskozás. 1992. június 10-11. Haltenyésztési Kutató Intézet, Szarvas. *A Halhústermelés Fejlesztése* 15: 140-145.
97. Kiss Dala L. (1991): Édesvízi ráktenyésztés Finnországban. XV. Halászati Tudományos Tanácskozás. 1991. június 12-13. Haltenyésztési Kutató Intézet, Szarvas. *A Halhústermelés Fejlesztése* 14: 43.
98. Kiss Dala L. (1993): Rákkeltető berendezés az *Astacidae* rákfajok számára. XVII. Halászati Tudományos Tanácskozás. 1993. június 16-17. Haltenyésztési Kutató Intézet, Szarvas, *Halászatfejlesztés* 16: 52.
99. Kiszely P. (1992): A Balaton-felvidék és a Déli-Bakony rákállományának vizsgálata. 64 p.
100. Kiszely P. (1992): *Astacus*'92. A Balaton és a Bakony rákállományának kutatása. Research Report, p. 41.
101. Kiszely P. (1994): *Astacus*'94. A Balaton és a Bakony rákállományának kutatása. Research Report, p. 29.
102. Kiszely P. (1980): Édesvízi ráktenyésztés az Egyesült Államokban. *Halászat* 73(3): 93.
103. Kiszely P. (1999): Nemzetközi rákszimposium Augsburgban. *Halászat* 92(1): 27-28.
104. Kollár I. G. (2005): Jövevény rákok az alsó Duna-völgyben. Élet a Duna-ártéren – ember a természetben, Tudományos tanácskozás, Érsekcsanád, 2005. szeptember 23-24., BITE Baja Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület, Baja, Proceedings
105. Konok I. (1961): Studies on the light- and dark-adaptation of the colour of the crayfish, *Astacus leptodactylus* Eschscholz (Decapoda) controlled by the secretory activity of the central nervous system. *Annal. Biol. Tihany* 28: 29-47.
106. Konok I. (1962): Studies on the light- and dark-adaptation of the colour of the crayfish, *Astacus leptodactylus* Eschscholz ... 2. *Annal. Biol. Tihany* 29: 27-37., 2 t.
107. Konok I. (1963): Studies on the neuroendocrine activity in the central nervous system of newly hatched crayfishes (*Astacus leptodactylus* Eschz.) related to the light adaptation. *Annales Instituti Biologici (Tihany) Hungaricae Academiae Scientiarum* 30: 37-43. +1 t.
108. Konok I. (1960): Studies on the neurosecretory activity of the brain in the fresh water Crustacean, *Astacus leptodactylus* Eschscholz (Decapoda). *Annales Instituti Biologici (Tihany) Hungaricae Academiae Scientiarum* 27: 15-28. +2 t.
109. Kotschán J. (2006): Abaúj és Zemplén tájainak makroszkópikus rákjai (Crustacea). Információk Északkelet-Magyarország természeti értékeiről 5. Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület, Sátoraljaújhely, 91 p.
110. Kotschán J. (2001): Adatok Majk (Észak-Vértes) magasabbrendű rák (Crustacea: Amphipoda et Isopoda et Decapoda) faunájához. *Folia Historico Naturalia Musei Matraensis* 25: 65-68.
111. Kovács E. (2003): A ráktenyésztés helyzete Európában és magyarországi perspektívái. *Halászatfejlesztés* 28: 199-205.
112. Kovács K. (2004): A Rák-patak és mellékágainak gerinctelen makrofaunája (Soproni hg., Hidegvízvölgy). *Hidrológiai Közöny* 84(5-6): 69-70.
113. Kovács K. (2018): Egy ökoszisztéma-mérnök: a vörös mocsárrák. *Élet és Tudomány* 73(14): 430.
114. Kovács K., Nagy P. T., Mayer R. (2015): Adatok a tízlábú rákok (Decapoda: Astacidae, Cambaridae) északnyugat-magyarországi előfordulásához. Egy *Procambarus* faj első előkerülése természetes élőhelyéről Magyarországon. *Acta Biologica Debrecina Supplementum Oecologica Hungarica* 33: 177-186.
115. Kovács T., Juhász P. (2007): Data to the distribution of crayfish worms (Branchiobdellidae) in Hungary. *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* 31: 77-79.
116. Kovács T., Juhász P., Ambrus A. (2005): Adatok a Magyarországon élő folyami rákok (Decapoda: Astacidae, Cambaridae) elterjedéséhez. *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* 29: 85-89.
117. Kozubíková, E., Puky, M., Kiszely, P., Petrusek, A. (2010): Crayfish plague pathogen in invasive North American crayfish species in Hungary. *Journal of Fish Diseases* 33: 925-929.

118. Krenedits Ö. (1905): Rákászat. *Halászat* 6(23): 181-182.
119. Kriska G. (2006): Dunai rákszemle: Tízlábú hódítók. *Élet és Tudomány* 61(12): 370-371.
120. Kriska G. (1999): Tíz lábon a víz alatt. A kövi rák. *Természet* 6(7-8): 28.
121. Kriska G. (2004): Vízi gerinctelenek: szivacsok, kagylók, rákok és más vízi gerinctelenek. *Élővilág könyvtár*, Budapest, Kossuth Kiadó, 112 p.
122. Kuttner K. (1901): A rákok vedléséről. *Halászat* 3(3): 20-21.
123. Lakatos K. (1905): A ráktenyésztésről. *Halászat* 6: 148-149, 155-157.
124. László F. (1967): Történeti adatok a béka- és csigahúsról, valamint a rákról. *Magyar Állatorvosok Lapja* 22(3): 140-141.
125. Lehőcz J. (1990): Halételek, rák-, béka-, csigareceptek. Média, Budapest, 48 p.
126. Liziczai M. (2019): Jelzórák (*Pacifastacus leniusculus*, Dana 1852) észlelése a Lajtában. *Halászat* 112(2): 50.
127. Liziczai M., Csányi B., Szekeres J., Weiperth A. (2020): Jelzórák (*Pacifastacus leniusculus*, Dana 1852) megjelenése a Mosoni-Duna és a Duna magyarországi főágában. *Halászat* 113(3): 87.
128. Lókkös A., Müller T., Kovács K., Várkonyi L., Specziár A., Peer M. (2016): The alien, parthenogenetic marbled crayfish (Decapoda: Cambaridae) is entering Kis-Balaton (Hungary), one of Europe's most important wetland biotopes. *Knowledge and Management of Aquatic Ecosystems* 417: 16.
129. Lovas-Kiss Á., Sánchez M. I., Molnár V. A., Valls L., Armengol X., Mesquita-Joanes F., Green A. J. (2018): Crayfish invasion facilitates dispersal of plants and invertebrates by gulls. *Freshwater Biology* 63(4): 392-404.
130. Ludány G. (1930): A rák elektrokardiogramja: [2.] Klny. *A Magyar Biológiai Kutató Intézet II. Osztályának munkái*. Tihany, 5 p.
131. Ludányi M., Peeters E.T.H.M.E., Kiss B., Roessink I. (2016): Distribution of crayfish species in Hungarian waters. *Global Ecology and Conservation* 8: 254-262.
132. Ludányi M., Edwin T.H.M. Petters, Kiss B., Gáspár Á., I. Roessink., Magura T., Müller Z. (2023): The current status of *Pacifastacus leniusculus* (Dana, 1852) and their effect on aquatic macroinvertebrate communities in Hungarian watercourses. *Aquatic Invasions* 17 (4): 543-559.
133. Maciaszek R., Jabłońska A., Hoitsy M., Prati S., Świderek W. (2021): First record and DNA barcodes of non-native shrimp, *Caridina babaulti* (Bouvier, 1918) in Europe. *The European Zoological Journal* 88(1): 816-823.
134. Maiakovska O., Andriantsoa R., Tönges S., Legrand C., Gutekunst J., Hanna K., Pârvulescu L., Novitsky R., Weiperth A., Sciberras A., Deidun A., Ercoli F., Kouba A., Lyko F. (2021): Genome analysis of the monoclonal marbled crayfish reveals genetic separation over a short evolutionary timescale. *Communications Biology* 4, Article number: 74
135. Majoros G., Puky M. (2012): Egy behurcolt, invazív, parazitozoonosist terjesztő, kínai gyapjasollós rák (*Eriocheir sinensis* Milne Edwards, 1853) negatív eredményű parazitológiai vizsgálata. *Magyar Állatorvosok Lapja* 134(8): 487-490.
136. Méhely L. (1931): A rákok ősveséje / Die Urniere der Crustaceen. Klny. *Studia Zoologica* Budapest, 261-291. p., 3 t.
137. Mozsár A., Árva D., Józsa V., Györe K., Kajári B., Czeglédi I., Erős T., Weiperth A., Specziár A. (2021): Only one can remain? Environmental and spatial factors influencing habitat partitioning among invasive and native crayfishes in the Pannonian Ecoregion (Hungary). *Science of the Total Environment* 770, Paper: 145240.
138. Muraközy E. (1901): Ráktenyésztés tavakban. *Halászat* 2(21): 144-145.
139. N. László E. (2004): A rák és a rákászat a Kárpát-medencében. *Természet Világa* 135(5): 235-236.
140. Nagy G. (2021): A cifrarák barát vagy ellenség? *Halászat* 114(3): 97.
141. Neemann H., Pöckl M., Wittmann K. J. (1995): Distribution of epigeal Malacostraca in the middle and upper Danube (Hungary, Austria, Germany). *Miscellanea Zoologica Hungarica* 10: 49-68.
142. Németh T., Balogh R. E., Berényi D., Franyó Sz., Ferincz Á., Lente V., Staszny Á., Weiperth A. (2022): A cifrarák (*Faxonius limosus*) téli aktivitásának igazolása hazánk természetes vizeiben. *Halászat* 115(3): 18.
143. Nyeste K., Gyöngy M. (2018): Cifrarákot (*Orconectes limosus*) evő balinok (*Leuciscus aspius*) a Nagykunsági-főcsatornából. *Halászat* 111(3): 90.
144. Nyeste K., Somogyi D. (2020): Kecskerák (*Astacus leptodactylus*) a Nagykunsági-főcsatornából. *Halászat* 113(1): 14.
145. Nyeste K., Somogyi D. (2021): Cifrarákot (*Orconectes limosus*) fogyasztó halak a Nagykunsági-főcsatornában. *Halászat* 114(1): 13.
146. Olajos P., Kiss B., Magura T., Sallai Z. (2023): Az elektromos fenékháló (elektromos kece) használati paramétereinek kísérletes meghatározása, fenéklakó halközösségek monitorozása (mintavételi protokoll javaslat). *Halászat-Tudomány* 9(1): 3-13.
147. Pacs I. (1960): Ismerjük meg a folyami rákot! *Halászat* 54(10): 186-187.
148. Papp K. (2008): A rákok. *Magyar Horgász* 62(4): 98.
149. Pârvulescu L., Pérez-Moreno J. L., Panaiotu C., Drăguț L., Schrimpf A., Popovici I.-D., Zaharia C., Weiperth A., Gál B., Schubart C. D., Bracken-Grissom H. (2019): A journey on plate tectonics sheds light on European crayfish phylogeography. *Ecology and Evolution* 9: 1957-1971.

150. Pasaréti Gy. (1994): A folyami rákok (*Potamobiidae*) hazai tenyésztéséről. *Akvárium Magazin* 3(23): 24–26.
151. Péterffy I. (1983): Rákászás Füreden. *Halászat* 76(1): B3
152. Pintér K. (1986): Belvízi halászat és rákászat Törökországban. *Halászat* 79(6): 182-186.
153. Pintér K. (1987): Ráktenyésztés Spanyolországban. *Halászat* 80(1): 20–22.
154. Pintér K., Thuránszky Z. (1983): A ráktermelés fejlesztésének lehetőségei Magyarországon. *Halászat* 76(1): 3–6.
155. Poller Z. (2000): A hazai rákfajokról és visszatelepítésük lehetőségeiről. *Madártásvlat* 7(2): 6.
156. Ponyi J. (2002): Jelentés „A Balatonba ömlő patakok zoológiai vizsgálata IV.” című téma kutatási eredményeiről. MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézete, Tihany, 111 p.
157. Ponyi J., Dévai I. (1977): A Fertő magyar területének rákjai (Crustacea). *Hidrológiai Közlöny* 57(6-7): 262–270.
158. Potyó I. (2018): Beszélő képek. A patak ura (kövi rák = *Austropotamobius torrentium*). *Élet és Tudomány* 73(31): 976–977.
159. Pócsi L. (1995): Édesvízi rákfajok tenyésztésének és nevelésének fejlesztési lehetőségei. In: Sinkovics G., Bodnár K.: Tiszántúli Mezőgazdasági Tudományos Napok „A Debreceni Agrártudományi Egyetem a Tiszántúli mezőgazdaságáért” II. kötet, 1995. április 21-22. DATE Állattenyésztési Főiskolai Kar, Hódmezővásárhely, 369–370. p.
160. Pócsi L. (1995): Kecskerák (*Astacus leptodactylus*) nevelése mesterséges környezetben. *Halászatfejlesztés* 18: 96–100.
161. Pödör E. K. (1990): A ráktenyésztés gazdasági lehetőségei Magyarország vizeiben. *Halászat* 83(1): 13–14.
162. Puky M. (2000): Distribution of Decapoda species along the Hungarian Danube section and some tributaries with special emphasis on their conservation status. International Association for Danube Research, 33rd Conference, Osijek, Croatia 2000, *Limnological Reports* 33: 285–290.
163. Puky M. (2001): Conservation status of Decapoda species in Hungary. In: Souty-Grosset, C; Grandjean, F (szerk.) *Spécial „Ecrevisses”. Volume 4: gestion basée sur la connaissance des écrevisses natives européennes. Dialogues entre chercheurs et gestionnaires = Crayfish special. 4. Knowledge-based management of European native crayfishes. Exchanges between researches and managers.* Paris, Franciaország: Conseil supérieur de la pêche: 36–36 p.
164. Puky M. (2004): Zoological mapping along the Hungarian lower Danube: Importance, aims and necessity discussed with the example of tree unrelated groups, Decapoda, Amphibia and Reptilia. In: Teodorović I., Radulović S., Bloesch J. (eds): Proceedings of the 35th Conference Novi Sad, Serbia and Montenegro 2004. Visio Mundi Academic Press and National Committee of IAD Serbia and Montenegro, Novi Sad. *IAD Limnological Reports* 35: 613–618.
165. Puky M. (2006): A new, volunteer-based, cost effective method for zoological mapping: the photo identification of freshwater crayfish (Crustacea: Decapoda) species and the importance of volunteers in crayfish research. *Bulletin Français de la Pêche et de la Pisciculture* 380–381: 927–936.
166. Puky M. (2009): Confirmation of the presence of the spiny-cheek crayfish *Orconectes limosus* (Rafinesque, 1817) (Crustacea: Decapoda: Cambaridae) in Slovakia. *North-Western Journal of Zoology* 5(1): 214–217.
167. Puky M. (2012): Do researchers have anything to do with „Danubian killer machines”? *Eriocheir sinensis* in Hungary. In: Berczik Á., Dinka M., Kiss A. (eds.): *Living Danube. 39th IAD Conference.* 21-24 August 2012, Szentendre, Hungary. Proceedings. MTA Ökológiai Kutatóközpont DKI, Göd – Vácrátót: 211–215.
168. Puky M. (2012): Decapoda invasion along the River Tisza: current status and trends. *Danube News* 14(26): 11–12.
169. Puky M. (2014): Invasive Crayfish on Land: *Orconectes limosus* (Rafinesque, 1817) (Decapoda: Cambaridae) crossed a terrestrial barrier to move from a side arm into the Danube River at Szeremle, Hungary. *Acta Zoologica Bulgarica Supplement* 7: 143–146.
170. Puky M., Ács É., Bódis E., Borza P., Kiss K.T., Tóth A. (2009): Biológiai inváziók a magyarországi Duna-szakaszon. In: Török, K; Kiss, KT; Kertész, M (szerk.) *Válogatás az MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet kutatási eredményeiből.* MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet (ÖBKI): 147: 99–103 p.
171. Puky M., Ács É., Bódis E., Borza P., Kiss K.T., Tóth A. (2009): Invasive algae, plant, bivalve and crustacean species along the Hungarian Danube section: arrival time, colonisation characteristics, relative importance. In: Teodorovic, I; Bloesch, J; Sandu, C (szerk.) *The Danube River Basin in a Changing World: Proceedings of 37th IAD Conference.* Novi Sad, Szerbia: 76–81 p.
172. Puky, M., Reynolds, J.D., Grandjean, F. (2002): Education as a key to Decapod conservation. *Bulletin Français de la Pêche et de la Pisciculture* 367: 911–916.
173. Puky M., Reynolds J.D., Schád P. (2005): Native and alien Decapoda species in Hungary: Distribution, status, conservation importance. *Bulletin Français de la Pêche et de la Pisciculture* 376–377: 553–568.
174. Puky M., Schád P. (2006): Magyarországi tízlábú rák (Decapoda) fajok elterjedése és természetvédelmi helyzete. *Acta Biologica Debrecina Supplementum Oecologica Hungarica* 14: 195–204.
175. Puky, M., Schád, P. (2006): *Orconectes limosus* colonises new areas fast along the Danube in Hungary. *Bulletin Français de la Pêche et de la Pisciculture* 380–381: 919–925.

176. Reynolds, J.D., Demers, A., Peay, S., Puky, M., Sibley, P., Souty-Grosset, C., Taugbol, T. (2006): Crayfish conservation and management. In: Souty-Grosset, C., Holdich, D.M., Noel, P.Y., Reynolds, J.D., Haffner, P. (szerk.) Atlas of Crayfish in Europe. Muséum national d'Histoire naturelle. Párizs, 152–157 p.
177. Reynolds, J.D., Puky, M. (2005): Roundtable session 4: The importance of public education for the effective conservation of European native crayfish. *Bulletin Français de la Pêche et de la Pisciculture* 376–377: 837–845.
178. Répássy M. (1910): A rák mesterséges tenyésztése. *Halászat* 11(17): 131–133.
179. Répássy M. (1917): A rákkal való népesítésről. *Halászat* 18: 205–206, 213–216.
180. Répássy M. (1914): Édesvízi halászat és halgazdaság. (Második kiadás) *A m. kir. földművelésügyi minister kiadványa*. 15. sz., Pallas, Budapest, 549 p.
181. Rogovszky Z. (1995): A kövi rák. Marad-e esélye a kövi ráknak? *Élet és Tudomány* 50(34): 1059–1061.
182. Rogovszky Z. (1996): Csak az érdekes, ami ehető is? Kövirák. *Madártávlat* 3(2): 10–12.
183. Rónyai A. (1987): Az óriási édesvízi garnélarákkal végzett nevelési kísérletről. *Halászat* 80(2): 51–53.
184. Rónyai A. (1989): Kísérleti adatok az óriás édesvízi garnélarák takarmányozásához. *Halászat* 82(2): 54–56.
185. Sallai Z. (2010): A cifrarák [*Orconectes limosus* (Rafinesque 1817)] megkerülése a Hortobágy-Berettyóból. *A Puszta* 23: 309–310.
186. Sallai Z., Lelkes A. (2010): Jelzórák [*Pacifastacus leniusculus* (Dana, 1852)] megjelenése a Murában. *A Puszta* 23: 311–312.
187. Sallai Z., Puky M. (1998): A „Nimfea” Természetvédelmi Egyesület Halfaunisztikai Munkacsoportjának rák- (*Decapoda*), kétéltű- (*Amphibia*) és hüllő- (*Reptilia*) faunisztikai adatai. *A Puszta* 15: 137–154.
188. Sallai Z., Puky M. (2008): A cifrarák (*Orconectes limosus*) megjelenése a Közép-Tisza vidékén. *Acta Biologica Debrecina, Supplementum Oecologica Hungarica* 18: 203–208.
189. Seprős R., Csányi B., Danyik T., Farkas A., Gábris V., Gál B., Répás E., Szajbert B., Weiperth A. (2018): Idegenhonos inváziós tizslábú rákok (*Crustacea: Decapoda*) aktuális helyzete. In: Magyarország Környezeti Állapota 2017. Herman Ottó Intézet, Budapest, 62–70. p.
190. Seprős R., Farkas A., Sebestyén A., Lókkös A., Kelbert B., Gál B., †Puky M., Weiperth A. (2018): Current status and distribution of non-native spiny cheek crayfish (*Faxonius limosus* Rafinesque, 1817) in Lake Balaton. *Hungarian Agricultural Research* 27(3): 20–26.
191. Serfőző J. (1982): Functional anatomy of the innervated connective tissue strands in the coxal region of the second antenna of the crayfish (*Astacus leptodactylus* Esch.) = Innervált kötőszöveti rostcsoportok funkcionális anatómiai vizsgálata a kecskerák (*Astacus leptodactylus* Esch.) második csápjának coxalis régiójában. *Acta Biologica Debrecina* 18: 141–148.
192. Serfőző J. (1993): Necrotic effects of the xenobiotics accumulation in the central nervous system of a crayfish (*Astacus leptodactylus* Esch.). *Acta Biologica Szegediensis* 39(1/4): 23–38.
193. Simonffy G. (1917): Az édesvízi rákról. *Halászat* 18: 6-7, 16-17, 25-27, 35-37, 44-45, 51-52, 61-63.
194. Szajbert B., Bártky G., Sevcsik A., Tóth B., Weiperth A. (2021): A márványrák (*Procambarus virginalis*) újabb hazai előfordulásai. *Halászat* 114(3): 99.
195. Széky P. (1981): Mellőzött állataink: a folyami rákok. *Természet Világa* 112(4): 178–180.
196. Szendőfi B., Bérces S., Csányi B., Gábris V., Gál B., Gönye Z., Répás E., Seprős R., Tóth B., A. Kouba, J. Patoka, Weiperth A. (2018): Egzotikus halfajok és decapodák a Barát- és Dera-patakban, valamint a torkolatuk dunai élőhelyein. *Pisces Hungarici* 12: 47–51.
197. Szepesi Zs., Harka Á. (2011): A cifrarák (*Orconectes limosus*) terjedése a Zagyva alsó szakaszán. *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* 38: 23–25.
198. Szepesi Zs., Harka Á. (2011): Adatok a tizslábú rákok (Decapoda) magyarországi előfordulásáról, különös tekintettel a cifrarák (*Orconectes limosus*) terjedésére. *Folia Historico-naturalia Musei Matraensis* 35: 15–20.
199. Szepesi Zs., Harka Á., Csipkés R. (2021): Történeti áttekintés a tizslábú rákok (Decapoda) északmagyarországi elterjedéséről és jelenlegi helyzetéről. *Pisces Hungarici* 15: 63–78.
200. Szigethy K. (1886): A folyami rák (*Astacus fluviatilis* L.) életviszonya és tenyésztése. *Rovartani Lapok* 3(10): 206–209.
201. Szigethy K. (1885): A folyami rák zöldmirigyének boncz-, szövet- és élettana. Budapest, *M. T. Akad., Értekezések a természettudományok köréből*. 18 p., 2 t.
202. Szigethy K. (1885): Az *Astacus fluviatilis* és *Ascatas leptodactylus* átmeneti alakjai. *Mathematikai és természettudományi közlemények vonatkozólag a hazai viszonyokra*, XX. [1.] 49. p., 6 t.
203. Szipola I. (1986): A rákállomány alakulása, a Balaton vízgújítójelek területén. *Halászat* 79(5): 151–152.
204. Takács L. (1978): A Kis-Balaton és környéke (Halászat, rákászat). *Somogyi Almanach* 27–29. 207 p.
205. Takács L. (1977): Rákászat a Kis-Balaton mentén. *Ethnographia* 88(2-3): 437–440.
206. Thuránszky Z. (1956): A folyami rák növekedése és vedlése. *Halászat* 50(6): 104.
207. Thuránszky Z. (1956): Hogyan szaporodik – az amerikai rák? *Halászat* 50(4): 65.
208. Thuránszky Z. (1956): A ráktenyésztésről. *Halászat* 50(3): 44.
209. Thuránszky Z. (1960): Neveljünk rákivadékot! *Halászat* 54(3): 44.
210. Thuránszky Z. (1960): Rákászati beszámoló. *Halászat* 54(1): 18.

211. Thuránszky Z. (1960): A ráktelepítésről – se feledkezzünk meg! *Halászat* 54(2): 37.
212. Thuránszky Z. (1962): A „hidegvízi” rák. *Halászat* 55(1): 21.
213. Thuránszky Z. (1966): Angolna és rák. *Halászat* 59(3): 73.
214. Thuránszky M., Forró L. (1987): Data on the distribution of freshwater crayfish (Decapoda: Astacidae) in Hungary in the late 1950s. *Miscellanea Zoologica Hungarica* 4: 65–69.
215. Turánszky (sic!) Z. (1956): Valamit – a rákokról... *Halászat* 50(1): 14.
216. Tóth L. (1979): Folyami rák a szobaakváriumban. *Búvár* 34(1): 43.
217. Unger E. (1910): A rákvészről. *Halászat* 12(7): 55.
218. Unger E. (1934): Vándorkagylóval belepített rákok a Balatonban. *Halászat* 35(23-24): 95.
219. Vajon I. (1967): A folyami rák mint kísérleti állat. *Búvár* 12(3): 172–174.
220. Varga L. (1944): Élőlények a folyami rák kopoltyúüregében. *Természettudományi Közlöny* 76(234. pót-füzet): 96–99.
221. Vásárhelyi I. (1938): A Bükk rákos vizei. *Halászat* 39(11-12): 56–57.
222. Vásárhelyi I. (1943): A rák életmódja, fogása, elterjedése és telepítése. *Halászat* 44(7): 58-59, 44(8): 63-65, 44(9): 73-74, 44(10): 79-80.
223. Vásárhelyi I. (1943): A rák életmódja, fogása, elterjedése és telepítése. Országos Halászati Egyesület, Budapest, 22 p.
224. Verzár F. (1933): Über die Aufrechterhaltung des Salzehaltes bei *Potamobius astacus* und *Potamobius leptodactylus*. Klny. *A Magyar Biológiai Kutató Intézet 2. osztályának munkáiból*, Tihany, 224–229.
225. Verzár F., Ludány G. (1929): A rák elektrokardiogramja. Klny. *A Magyar Biológiai Kutató Intézet 2. oszt. munkái*. Tihany, 237–242.
226. Verzár F., Ludány G. (1929): A rák ideg- és izomműködési áramai... Klny. *A Magyar Biológiai Kutató Intézet 2. oszt. munkái*. Tihany, 243–253.
227. Veselý L., Ruokonen T. J., Weiperth A., Kubeč J., Szajbert B., Guo W., Ercoli F., Bláha M., Buřič M., Hämäläinen H., Kouba A. (2021): Trophic niches of three sympatric invasive crayfish of EU concern. *Hydrobiologia* 848(2): 727–737.
228. Viga G. (1978-1979): Északkelet-magyarországi adatok a rákászathoz. *A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei* 17: 166–171.
229. Vilizzi, L., Copp, G.H., Adamovich, B., Almeida, D., Chan, J., Davison, P.I., Dembski, S., Ekmekçi, F.G., Ferincz, A., Forneck, S.C., Hill, J.E., Kim, J-E., Koutsikos, N., Leuven, R.S.E.W., Luna, S.A., Magalhães, F., Marr, S.M., Mendoza, R., Mourão, C.F., Neal, J.W., Onikura, N., Perdikaris, C., Piria, M., Poulet, N., Puntilla, R., Range, I.L., Simonović, P., Ribeiro, F., Tarkan, A.S., Troca, D.F.A., Vardakas, L., Verreycken, H., Vintsek, L., Weyl, O.L.F., Yeo, D.C.J., Zeng, Y. (2019): A global review and meta-analysis of applications of the freshwater Fish Invasiveness Screening Kit. *Rev. Fish. Biol. Fisheries* 29: 529–568.
230. Vilizzi L., Copp G.H., Hill J.E., Adamovich B., Aislabieb L., Aking D., Al-Faisal A.J., Almeida D., Azmai M.N.A., Bakiu R., Bellati A., Bernier R., Bies J.M., Bilge G., Branco P., Bui T.D., Canning-Clodes J., Ramos H.A.C.R., Castellanos-Galindo G.A.C., Castro N., Chaichana R., Chainho P., Chan J., Cunico A.M., Curd A., Dangchana P., Dashinova D., Davison P.I., de Camargo M.P., Dodd J.A., Donahou A.L.D., Edsman L., Ekmekçi F.G., Elphinstone-Davis J., Erős T., Evangelista C., Fenwick G., Ferincz Á., Ferreira T., Feunteun E., Filiz H., Forneck S.C., Gajduchenko H.S. Monteiro J.G., Gestoso I., Giannetto D., Gilles Jr. A.S., Gizzi F. Glamuzina F., Glamuzina L., Goldsmit J., Gollasch S., Gouletquer P., Grabowska J., Harmer R., Haubrock P.J., He D., Hean J.W., Herczeg G., Howland K.L., Ilhan A., Interesova E., Jakubčinová K., Jelmert A., Johnsen S.I., Kakareko T., Kanongdate K., Killi N., Jeoing-Eun K., Kirankaya S.G., Kňazovick D. Kopecký O., Kostov V., Koutsikos N., Koziz S., Kuljanishvili T., Kumar B., Kumar L., Kurita Y., Kurtul I., Lazzaro L., Lee L., Lehtiniemi M., Leonardi G., Leuven S.E.W.R., Li S., Lipinskaya T., Liu F., Lloyd L., Lorenzoni M., Luna S.A., Lyons T.J., Magellan K., Malmstrøm M., Marchini A., Marr S.M., Masson J., Masson L., McKenzie H.H., Memedemin D., Mendoza R., Minchin D., Miossec L., Moghaddas S.D., Moshobane M.C., Mumladze L., Naddafi R., Najafi-Majd E., Năstase A., Năvodaru I., Neal J.W., Nienhuis S., Nimtim M., Noland E.T., Occhipinti-Ambrogi A., Ojaveer H., Olenin S., Olsson K., Onikura N., O’Shaughnessy K., Paganelli D., Parrettis P., Patoka J., Pavia Jr. R.T.B., Pellitteri-Rosa D., Pelletier-Rousseau M., Peralta E.M., Perdikaris C., Pietraszewski D., Piria M., Pitois S., Pompei L., Poulet N., Predac C., Puntilla-Dodd R., Qashqaei A.D., Radočaj T., Rahmani H., Rajbu S., Reeves D., Ristovska M., Rizevsky V., Robertson D.R., Robertson P., Ruykys L., Sabaj A.O., Santos J.M., Sari H.M., Segurado P., Semenchenko V., Senanan W., Simard N., Simonović P., Skóra M.E., Slovák Švolíková K., Smeti E., Šmídová T., Špelić I., Srèbalienè G., Stasolla G., Stebbing P., Števo B., Sureshe V.E., Szajbert B., Kiu Anh T.T., Tarkan A.S., Tempesti J., Therriault T.W., Tidbury H.J., Top-Karakuş N.T., Tricarico E., Troca D.F.A., Tsiamise K., Tucket Q.M., Tutman P., Uyan U., Uzunova E., Vardakas L., Velle G. Verreycken H., Vintsek L., Wei H., Weiperth A., Weyl O.L.F., Winter E.R., Włodarczyk R., Wood L.E., Yang R., Yapıcı S., Yeo S.B.S., Yoğurtçuoğlu B., Yunnice A.L.E., Zhu Y., Zięba G., Žitňanová K. & Clarke S. (2021): A global-scale screening of non-native aquatic organisms to identify potentially invasive species under current and future climate conditions. *Science of the Total Environment* 788: 147868.

231. Vítál Z., Takács P. (2016): A lápi póc (*Umbra krameri*), az amurgéb (*Perccottus glenii*) és a cifrarák (*Orconectes limosus*) előfordulásának újabb adatai Dél-Magyarországról. *Halászat* 109(3): 16
232. Weiperth A. (2016): Cifrarák, jelzőrák, vörös mocsárrák, kínai gypjasollós rák. In: Botta- Dukát Zs. (ed.) *Inváziós fajok terjedési útvonalainak átfogó elemzése és hazai értékelése. Kutatási zárójelentés. Kézirat: 136–155.*
233. Weiperth A. (2022): Red Cherry Shrimp *Neocaridina denticulata* (De Haan, 1844). In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 97–98.
234. Weiperth A. (2022): Cseresznyegarnéla *Neocaridina denticulata* (De Haan, 1844). In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 97–98.
235. Weiperth A. (2022): Chinese Mitten Crab *Eriocheir sinensis* H. Milne-Edwards, 1853. In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 99–101.
236. Weiperth A. (2022): Kínai gypjasollósrák *Eriocheir sinensis* H. Milne-Edwards, 1853. In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 99–101.
237. Weiperth A. (2022): Australian Redclaw Crayfish *Cherax quadricarinatus* (von Martens, 1868). In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 102–104.
238. Weiperth A. (2022): Ausztrál vörösollósrák *Cherax quadricarinatus* (von Martens, 1868). In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 102–104.
239. Weiperth A. (2022): Signal Crayfish *Pacifastacus leniusculus* (Dana, 1852). In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 105–107.
240. Weiperth A. (2022): Jelzőrák *Pacifastacus leniusculus* (Dana, 1852). In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 105–107.
241. Weiperth A. (2022): Mexican Dwarf Crayfish *Cambarellus patzcuarensis* Villalobos, 1943. In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 108–109.
242. Weiperth A. (2022): Mexikói törperák *Cambarellus patzcuarensis* Villalobos, 1943. In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 108–109.
243. Weiperth A. (2022): Red Swamp Crayfish *Procambarus clarkii* (Girard, 1852). In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 110–112.
244. Weiperth A. (2022): Vörös mocsárrák *Procambarus clarkii* (Girard, 1852). In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 110–112.
245. Weiperth A. (2022): Florida Crayfish *Procambarus alleni* (Faxon, 1884). In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 113–114.
246. Weiperth A. (2022): Floridai kékrák *Procambarus alleni* (Faxon, 1884). In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 113–114.
247. Weiperth A. (2022): Marbled Crayfish *Procambarus virginalis* Lyko, 2017. In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 115–118.
248. Weiperth A. (2022): Márványrák *Procambarus virginalis* Lyko, 2017. In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 115–118.
249. Weiperth A. (2022): Cifrarák *Faxonius limosus* (Rafinesque, 1817). In: Haraszthy L. (szerk.) (2022): **Özönállatfajok Magyarországon.** Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – Külgazdasági és Külügyminisztérium, Budapest: 119–121.
250. Weiperth A. (2022): Spiny-cheek Crayfish *Faxonius limosus* (Rafinesque, 1817). In: Haraszthy L. (Ed.) (2022): *Invasive Animal Species in Hungary.* Duna-Ipoly National Park Directorate – Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, Budapest: 119–121.
251. Weiperth A., Bányai Zs., Ferincz Á., Juhász V., Sevcsik A., Staszny Á., Szalóky Z., Tóth B. (2020): Az Ipoly magyarországi szakaszán élő tizlábú rákokra és a halakra vonatkozó faunisztikai kutatások áttekintése. (Overview of crayfish and fish fauna researches in the Hungarian section of the River Ipoly/Ipel.) *Pisces Hungarici* 14: 33–44.
252. Weiperth A., Bláha M., Szajbert B., Seprős R., Bányai Z., Patoka J., Kouba A. (2020): Hungary: a European hotspot of non-native crayfish biodiversity. *Knowledge and Management of Aquatic Ecosystems* 421: 43.
253. Weiperth A., Csányi B., Gál B., György Á. I., Szalóky

Z., Szekeres J., Tóth B., †Puky M. (2015): Egzotikus rák-, hal- és kétlábú fajok a Budapest környéki víztestekben. *Pisces Hungarici* 9: 65–70.

254. Weiperth A., Czeglédi I., Dragán P.E., Boross N., Erős T., Ferincz Á., Gál B., Juhász V., Lőkkös A., Lőkkösné Kelbert B., Specziár A., Staszny Á., Szivák I., Takács P., Vitál Z., Preiszner B. (2020): Tízlábú rákfajok aktuális elterjedése a Balatonban és vízgyűjtőjén. (Current occurrence of crayfishes in Lake Balaton and its drainage basin.) *Pisces Hungarici* 14: 145–150.

255. Weiperth A., Gábris V., Danyik T., Farkas A., Kuříková P., Kouba A., Patoka J. (2019): Occurrence of non-native red cherry shrimp in European temperate waterbodies: a case study from Hungary. *Knowledge and Management for Aquatic Ecosystems* 420, 9, pp: 7

256. Weiperth A., Gál B., Kuříková P., Bláha M., Kouba A., Patoka J. (2017): *Cambarellus patzcuarensis* in Hungary: The first dwarf crayfish established outside of North America. *Biologia* 72(12): 1529–1532.

257. Weiperth A., Gál B., Kuříková P., Langorova, I., Kouba, A., Patoka, J. (2019): Risk assessment of pet-traded decapod crustaceans in Hungary with evidence of *Cherax quadricarinatus* (von Martens, 1868) in the wild. *North-Western Journal of Zoology* 15(1): 42-47.

258. Weiperth A., Juhász V., Staszny Á., Ferincz Á. (2020): A cifrarák (*Faxonius limosus*) terjedése Fejér megye vizeiben. *Halászat* 113(4): 123.

259. Weiperth A., Juhász V., Staszny Á., Németh F., Ferincz Á. (2021): A cifrarák (*Faxonius limosus* Rafinesque, 1817) megjelenése a Balaton Keszthelyi-medencéjében és a Zala folyóban. *Halászat* 114(3): 101.

260. Weiperth A., Juhász V., Staszny Á., Urbányi B., Ferincz Á. (2020): Természetvédelmi kockázatuk és a halfaunára gyakorolt hatásaik – Általánosságok a tízlábú rákokról. *Magyar Horgász* 74(9): 82–83.

261. Weiperth A., Király K., Bányai Zs. M. (2024): A cifrarák (*Faxonius limosus*) új észlelései Baranya és Tolna vármegyében. *Halászat* 117(2): 18.

262. Weiperth A., Kouba A., Csányi B., Danyik T., Farkas A., Gál B., Józsa V., Patoka J., Juhász V., Párvulescu L., Mozsár A., Seprős R., Staszny Á., Szajbert B., Ferincz Á. (2020): Az idegenhonos tízlábú rákok (*Crustacea: Decapoda*) helyzete Magyarországon. *Halászat* 113(2): 61–69.

263. Weiperth A., Lente V., Staszny Á., Ferincz Á. (2021): Vörös mocsárrák (*Procambarus clarkii*) a Hosszúréti-patak fővárosi szakaszán. *Halászat* 114(4): 144.

264. Wolsky S. (1934): Sauerstoffverbrauch und Körpergewicht beim Steinkrebs (*Potamobius torrentium* [Schrank] Ortmann), nebst kritischen Bemerkungen über

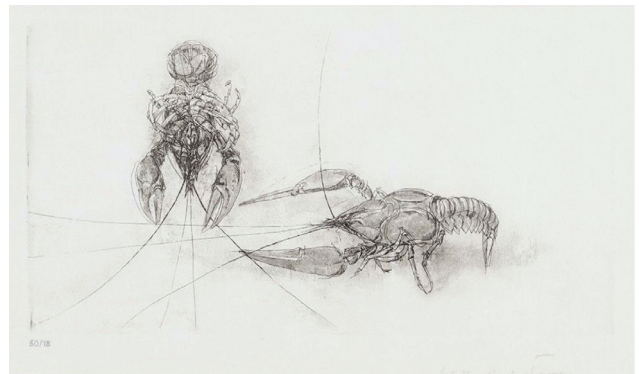
die Methoden der Bestimmung des Sauerstoffverbrauches. *A Magyar Biológiai Kutatóintézet Munkái* 7: 116–125.

265. Wolsky S. (1934): **Über** einen Sumpfkrebs (*Potamobius leptodactylus* Eschh.) mit Missbildung an einer Schere. *Klny. a M. Biológiai Kutatóint. 1. oszt. munkáiból*, Tihany, 126–131.

266. Wolsky S., Jaczó I. (1943): Adatok a kecskerák (*Astacus leptodactylus* Eschh.) anyagseréjének ismeretéhez. *Állattani Közlemények* 40(3-4): 238–242.

267. Wolsky S., Lissmann H. W. (1933): Weitere Angaben **über** die Bedeutung der regenerierten Antennule f. d. Zusammenwirken d. Rezeptoren...bei *Potamobius leptodactylus* Eschh. *Klny. a M. Biológiai Kutatóint. 1. oszt. munkái*, Tihany, 127–132.

268. Woynárovich E. (1955): Telepítésünk amerikai rákot? *Halászat* 49(10): 190–191.

Würtl Ádám (1927-1994): Folyami rák tanulmány (rész-karc, papír)

Dísztányér, plasztikus rákokkal, fajansz. Tata, XVIII. sz vége (Kuny Domokos Múzeum)